

ρίοις βρεβάροις (α). ὁ δὲ Μωϋσῆς καὶ πόλεις ἀσύλων ὑπὲρ τῶν ἀκούσιον διαπραξάντων φόνον συνέστησεν (β). Ἀξιοσημείωτος σύμπτωσις! ἀπὸ τριῶν ἀσύλων, τῆς Ἰουδαίας, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ῥώμης, ἐγεννήθη, προήχθη καὶ ἐμορφώθη ὁ παγκόσμιος πολιτισμός! Ἀκούσατε Κύριοι τοῦ φυγάδος καὶ δυστυχοῦς Οἰδίποδος ἀπὸ τοῦ Κολωνοῦ προφητεύοντος (γ).

• δώτων ἐκάνω τοῦμόν ἄθλιον δέμας

• σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ

• κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφή καλή.

Θησ. • ποῖον δὲ κέρδος ἀξιώτῃς ἤκειν φέρων;

Οἶδ. • χρόνιον μάθοις ἂν, οὐχὶ τῇ παρόντι που.

Θησ. • ποῖον γὰρ ἢ σὴ προσφορά δηλώσεται;

Οἶδ. • ὅταν θάνω γὰρ καὶ σὺ μου ταφεὺς γένη.

Οὕτω δὴ καὶ ἡ Ἑλλάς ἐτεθνήκει καὶ ταφεὺς αὐτῆς ἐγένετο ἡ Εὐρώπη, καὶ ἀπὸ τοῦ θανόντος αὐτῆς σώματος ἐκομίσατο μέγα κέρδος, διότι ὡς αἱ πάλαι Ἀθηναὶ τὸ ἄθλιον δέμας τοῦ Οἰδίποδος ὁσίως ἐν αὐταῖς κατακρύψασαι, διὰ χρόνου ἔμαθον οἷον ὠνήσαντο κέρδος, τὸν ἐρμηνευτὴν τῶν αἰνιγματῶν τῆς Σφιγγὸς ξενίσασαι, οὕτω καὶ ἡ Ἑσπερία, τὴν τὰ σφιγγώδη τῆς σοφίας ζητήματα λύσασαν Ἑλληνικὴν παιδείαν, φεύγουσαν διωγμὸν Ταρτάρου κατακτητοῦ, δεχθεῖσα εὐμενῶς, ἀπὸ τοῦ σκοτοῦς εἰς τὸ φῶς ἀνήθησε.

Τί δ' ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ἐν ταῖς ἀρχαιοτάταις καὶ ξέναις νομοθεσίαις ἀναζητοῦμεν τοὺς χαρακτῆρας τῆς ποινῆς παρὰ ταῖς πρωτοτόκοις οὕτως εἰπεῖν κοινωνίαις; Μὴ γὰρ χθιζά τε καὶ πρῶτζα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς οὐκ εἶχομεν αὐτὰ ταῦτα τὰ δόγματα; Μὴ γὰρ ἡ Μάνη, καὶ τῶν Κλεφτῶν αἱ ἀρειμάνοι κοιότητες, καὶ τῶν Ἀρματωλῶν τὰ στίφη, οὐχὶ ταῦτά περὶ τοῦ ποινικοῦ ἐδογματίζον δικαίου; Τὰ κλέφτικα τραγούδια δὲν εἶναι ἄρα γε ἡ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν μέχρις ἡμῶν ἀπήχησις; Ὁ ἡρωϊκὸς αἰὼν τῆς Ἑλλάδος μάλιστα χθῆς ἐληξε καὶ ἡμεῖς τὰ τέκνα τῶν ἡρώων ὡς ἐξαπίνης ἀνατρεφόμεθα ἐν τῇ κοιτίδι τοῦ νέου πολιτισμοῦ. Θέλετε φίλοι παῖδες νὰ σπουδάσητε τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους; ἐρωτήσατε τὰς μάμμας καὶ τίτθας ὑμῶν· θέλετε δὲ ν' ἀκούσητε τὰς φιλοσοφικὰς τῶν νέων θεωρίας ἐναρμονιζομένας πρὸς τὰς θαυμασίας θεωρίας τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους; ἀκολουθήταί μοι. Οἱ μεγάλοι νέες προδιαγινώσκουσι τὸ μέλλον καὶ τῶν συγχρόνων αὐτοῖς προβαδίζουσιν. Ἡ κοινωνία δὲν εἶναι πλέον ἡ φοβερά καὶ ἐκδικητικὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ κρημνισθεῖσα Ἄτη, ἥτις

(α) • Homo fideus, φέρει ὁ τῶν Φριζόνων νόμος pacem • habeat in Ecclesia, in domo sua, ad placitum eundo, de placeo redeundo. » Πρὸς. καὶ τῆς ἡμετ. πολ. δικον. ἀρθ. 1006

(β) • Καὶ τὰς πόλεις δώσατε τοῖς Λευγαῖς, τὰς ἐξ πόλεις • τῶν φυγάδων τῆς Ῥώμης δὲ δώσατε φυγεῖν ἐκεῖ τῇ φονεῖαντι. » Ἀριθμ. 33.

(γ) Σοφοκλ. Οἰδίπ. ἐπὶ Κολωνῷ, σ. 576—582.

βομφαίᾳ διστόμῳ διώκει τὸν ἀμαρτήσαντα μέχρι τοῦ τάφου καὶ πέραν τοῦ τάφου, ἡ κοινωνία τὴν σήμερον, χάρις τῇ φιλοσοφίᾳ, ἡ φιλόστοργός ἐστι μήτηρ, ἥτις πάντα τὰ ἐαυτῆς μέλη θεωρεῖ ὡς ἴδια τέκνα, ἀντὶ δὲ νὰ προσβλέπῃ ἀγρίῳ καὶ ἐκδικητικῷ ὄμματι ὡς τέρας ἀποφώλιον τὸν τὴν ἡσυχίαν αὐτῆς διαταράξαντα, ἱλαρῶ προσμεριδιᾷ αὐτῷ βλέμματι οἰκτιρμοῦ, καὶ τιμωροῦσα αὐτὸν ὡς μήτηρ τέκνον προσφιλὲς ἀτακτῆσαν τιμωρεῖ, εὐελπιστοῦσιν ὅτι θέλει ἐξαγνίσει αὐτὸν, καὶ ἀπὸ ἐπιβλαβοῦς χρήσιμον ταῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καταστήσει.

Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem.

ΑΠΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διήγημα.

Περὶ τὰς 10 ὥρας τῆς πρωῒας τὸ ὄχημα τῆς Λευκῆς δελὰ Μελιεραὶ ἐστάθη ἐνώπιον τῆς κιγκλίδος τοῦ κομποῦ ἐξοχικοῦ οἴκου τῆς Κ. δὲ Λυκούρ, ἀπέχοντος τοῦ Σάν Μωρ δύο μόνον τουφεκίου βολάς. Ἰππρέτης τις ἐν στολῇ ἐφάνη ἀμέσως, καὶ ἡ Λευκὴ ὑψώσασα ζωηρῶς τὸ παραπέτασμα, ἔδειξε τὸ ὥρατον τῆς πρόσωπον, ἐφ' οὗ ἀνησυχία τις ἦτον ἐντετυπωμένη.

— Ἐγὼ εἶμαι, Ἰάκωβε· ἐδῶ εἵναι ἡ θεία μου;

— Θεέ μου, κυρία, ἀπήντησεν ὁ Ἰάκωβος, ἡ κυρία Ἀγγελικὴ ὑπανδρεύεται καὶ μόλις εἶναι μισὴ ὥρα ὅπου ἀνεχώρησαν διὰ τὸ δημαρχεῖον!

— Πῶς; σήμερον; ... ὦ! εἶναι πολὺ ἀργά!... ἀλλὰ δὲν βλάπτει... γρήγορα εἰς τὸ δημαρχεῖον! διέταξε.

Οἱ ἵπποι ἀνεχώρησαν ὡς ἀστραπή· ἀλλὰ παρῆλθεν ἐν τέταρτον ὥρας ἕως οὗ φθάσωσιν εἰς τὸ χωρίον καὶ εἰς τὸν κίτρινον οἶκον ὅστις καὶ ὡς δημαρχεῖον καὶ ὡς σχολεῖον ἐχρησίμευε.

Ἡ Λευκὴ ἐξῆλθε τοῦ ὀχήματος, ὅλοι ὁμῶς ἦσαν ἤδη εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἡ νέα γυνὴ ἀνεστέναξε, διέταξε τοὺς ἀνθρώπους τῆς νὰ ἐπιστρέψωσι εἰς τὸ μέγαρον, καὶ ὠδεύσει περὶ τοῦ ταπεινοῦ ναοῦ ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ὁ γάμος τῆς ἐξαδέλφου τῆς καὶ μύνης τῆς φίλης, Ἀγγελικῆς δὲ Λυκούρ.

Ὁ ἐκλεκτὸς κόσμος ὅστις ἐπλήρου τὸν μικρὸν ναὸν, ἦτον ὅλως ἐκπεπλημμένος, διότι, ἀντὶ τῶν δι' ἐπικρόκου κακοσμημένων προσκυνηταρίων καὶ τῶν πλουσίων ταπῆτων τῆς Παναγίας τῆς Λορέττης, εὗρε δρόμια καθίσματα στίλβοντα ἐκ τῆς τριβῆς πολλὰ χροῦ, προσκυνητάρια ἐκ σιδηροξύλου καὶ πλάκας παλκιᾶς καὶ ῥυπαράς. Μετὰ πολλοῦ κόπου ἡ Λευκὴ ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον ὅπου ἦσαν οἱ σύζυγοι γονυπετεῖς. Ἐν τούτοις εἰσέδυσσε μέχρι τοῦ καθίσμα-

τος κυρίας τινός ἥτις δὲν ἔπαυε φέρουσα περὶ αὐτὴν ὑπερήφανον βλέμμα· ἦτο δ' αὕτη ἡ Κ. δὲ Λυκούρ, ἡ μητριά τῆς Ἀγγελικῆς. Εἰς τὴν θέαν τῆς Λευκῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα ἐκπλήξεως, δυσ-αρσεσκείας σχεδόν, καὶ, κύψασα, εἶπε πρὸς τὴν νέαν γυναῖκα, ἥτις εἶχε κλίνει τὸ γόνυ πρὸς προσκύνησιν.

— Πῶς; σὺ ἐδῶ, ἀνεψιά μου;

— Ναί, θεία μου, ἔρχομαι ἐξ Ἰταλίας, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασα, βλέπω, νὰ ἐμποδίσω τὴν δυστυχίαν τῆς ἐξαδέλφης μου.

— Τὴν δυστυχίαν τῆς! εἶπε χλευαστικῶς ἡ Κ. δὲ Λυκούρ εἶσαι παράξενη. Ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ εἶναι εὐτυχιστάτη, διότι ἂν καὶ σκληρῶς ἀπὸ τὴν φύσιν ἀδικηθεῖσα ἐπέτυχε σύζυγον!

— Ἐγὼ φρονῶ ὅτι τὰ πλούτη τῆς ἔκαμαν αὐτὸ τὸ θαῦμα.

— Θεέ μου! καὶ πόσας γυναῖκας, ὑγιεῖς μάλιστα, δὲν νυμφεύονται μόνον καὶ μόνον διὰ τὰ πλούτη των! Ἀληθινὰ, εἶναι ἀξία λύπης, διότι ἀποκτᾷ λαμπρὸν ὄνομα καὶ τὸν ὠραιότερον νέον τῶν Παρισίων.

— Μήπως ἐκείνη θὰ τὸν βλέπῃ; εἶπεν ἡ Λευκὴ μετὰ λύπης.

— Ὁ ἀκούρ νὰ τὸ λέγουν ὅμως, καὶ μάλιστα εἶναι εὐτυχὴς διότι θ' ἀγνοῇ πάντοτε τὰς ἀλλοιω-σεις ὅσας ὁ χρόνος ἐπιφέρει. Εἰς πόσας γυναῖκας δὲν θὰ ἦτον ὠφέλιμος ἡ τυφλωσις!

Ἡ σκληρὰ αὕτη ἀστείότης τῆς Κ. δὲ Λυκούρ ἐπλήγωσε τὴν Λευκὴν, ἥτις ἐστράφη ἵνα κρύψῃ τὰ δάκρυά τῆς καὶ προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐξαδέλφης τῆς, ὠραίας καὶ πλουσίας, ἀλλ' ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τυφλῆς.

Εἶναι θλιβερά ἱστορία, ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγελικῆς. Δὲν εἶχε φθάσει τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ὅτε ἀπέθανεν ἡ μήτηρ τῆς. Μετὰ ἓν ἔτος χηρείας ὁ πατὴρ τῆς ἐνυμφεύθη γυναῖκα ὑψηλόφρονα, πλήρη φιλαυτίας καὶ σκληρότητος. Ὡς δὲ νὰ μὴν ἤρκει τοῦτο εἰς τὴν ἀτυχῇ νέαν, δύο ἢ τρία ἔτη μετὰ ταῦτα, πέπλος σκοτεινῆς ἐξετείνετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

Οἶκτον βαθὺν ἐνέπνευσεν εἰς ὅλους τοὺς φίλους τῆς, ἀλλ' ἡ μητριά τῆς ἠσθάνθη ἀκαταμάχητον δι' αὐτὴν ἀπομάκρυνσιν. Ἡ Κ. δὲ Λυκούρ εἶχε καὶ υἱὸν καὶ θυγατέρα, καὶ τὸ πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν μίσος τῆς κῆξανε καθόσον ἐμεγαλύνετο ἡ πρὸς τὰ ἴδια τέκνα λατρεία τῆς. Θλιβερῶς διήλθε τὰ πρῶτά τῆς ἔτη ἡ νέα κόρη, εἰς δὲ τὰς πολλὰς λύπας τῆς δὲν εὕρισκεν ἄλλην ἀνακούφισιν ἢ μόνην τὴν στοργὴν τῆς ἐξαδέλφης τῆς Λευκῆς, ἥτις, ἐπιτροπευομένη τοῦ Κ. δὲ Λυκούρ, εἶχεν ἀνατραφῇ πλησίον τῆς. Ὁ πατὴρ τῆς ἀπέθανεν ἀφήσας αὐτὴν ὀδωκαετῇ, καὶ ἡ ζωὴ τῆς ἤθελεν εἶσθαι μαρτύριον αἰώνιον, ἂν ἡ Ἀγγελικὴ τῶν-όντι γλυκύτης τοῦ χαρακτῆρός τῆς δὲν ἐθριαμβεύεν ἐν μέρει κατὰ τῆς σκληρότητος τῶν περιστοιχούν-

των αὐτὴν ἀνηλεῶν ἄντων. Μακρὰν τοῦ νὰ φροντί-ζωσι δι' αὐτὴν, τὴν ἐγκατέλειπον εἰς φροντίδας ξέ-νων, λέξιν φιλικὴν πώποτε δὲν τῇ ἀπέτεινον, κ' ἐ-λευθέραν τὴν ἄρινον ν' ἀκολουθῇ τὰς κλίσεις τῆς ὁ-λας. Ὅταν δὲ, μεμονωμένη, παρεδίδοτο εἰς τὰς ὄνει-ροπολήσεις τῆς, οὐδεὶς τὴν ἐζήτει ποτέ. Ἠγάπα ἐμ-παθῶς τὴν μουσικὴν, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς Ματθίλδῃ συγκατένευεν ἐνίοτε νὰ μουσουργῇ δι' αὐτὴν καὶ μό-νην. Τὸ ἐναντίον ὅμως συνέβαινε μὲ τὴν Λευκὴν τὴν ὁποίαν ἠγάπα ὡς ἀδελφὴν τῆς, καὶ ἥτις ἐθεώρει ὡς τὴν μεγαλειτέραν τῆς ἡδονὴν τὴν ὄραν ἢν διήρχετο πλησίον τῆς φίλης τῆς. Καὶ δὲν ἀνθίστατο μὲν εἰς τοῦτο ἡ Κ. δὲ Λυκούρ, ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ δὲν εἶχε νὰ ἐλπίζῃ τίποτε πλείτερον ἀπὸ τὰς ψυχρὰς καὶ πλή-ρεις φιλαυτίας καρδίας ἐκείνας διὰ τὰς ὁποίας ἦτο βάρος ὀχληρὸν! Ὅλους λοιπὸν τῆς στοργῆς τοὺς θη-σαυροὺς, οἵτινες ἐπλήρουν τὴν ψυχὴν τῆς, τοὺς ἀφιέ-ρωσεν εἰς τὴν ἐξαδέλφην τῆς. Τὴν ἐμάντευε καὶ μα-κράν τῆς οὖσαν τῶν βημάτων τῆς ὁ κρότος τῇ ἦτον οὕτως οἰκεῖος, ὥστε, ὅταν ἡ Λευκὴ, δι' ἐκπλήξιν, τὴν ἐπλησίαζεν ἀθορύβως καὶ χωρὶς σχεδὸν ν' ἀναπνέῃ, εἰς τῆς Ἀγγελικῆς τὰ χεῖλη ἦνθαι χαριτωμένον μει-δίαμα καὶ ἔλεγε·

— Ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃς, Λευκὴ μου, ἐγὼ αἰσθάνο-μαι ὅτι εἰς' ἐδῶ.

Δυστυχῶς διὰ τὴν Ἀγγελικὴν, ἡ φίλη τῆς, εἶχεν ἀπολεσθῇ δι' αὐτὴν. Ἡ Λευκὴ ὑπανδρεύθη, καὶ ἐπει-δὴ ὁ σύζυγός τῆς, ὡς διπλωμάτης, εἶχε σταλῇ εἰς Ῥώμην δι' ὑποθέσεις τοῦ κράτους, ἀνεχώρησε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη ἡ Ἀγγελικὴ ἔζη μόνη, παντὸς ἐστερημένη φίλτρου, δυστυχὴς, ἀπο-μεμονωμένη ἐν τῷ μέσῳ κοινωνίας εἰς ἣν δὲν ἐνέπνεε παρὰ οἶκτον ἀνωφελῆ, μεταξὺ συγγενῶν τοὺς ὁποίους δὲν ἠγάπα.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, νέος τις εἰσῆλθῃ παρὰ τῇ Κ. δὲ Λυκούρ. Ὁ Μάξιμος δὲ Βαλλεραὶ εἶχε πρόσ-ωπον ὠραιότατον, πνεῦμα, ἐκλεκτὴν συμπεριφορὰν καὶ πρὸ πάντων εὐγενῆ καρδίαν. Ὁ πατὴρ του, ἐπι-θυμῶν τὴν δόξαν τοῦ υἱοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐμελλε μὲν ν' ἀφήσῃ τίτλους, μετριοτάτην ὅμως κατὰστα-σιν, ἐζήτει νὰ ἐπιτύχῃ δι' αὐτὸν γάμου ἐπικερδοῦς, ὀλίγων φροντίζων ἂν ἡ νύμφη ἐτύγχανε νέα, ἢ μὴ, καλὴ ἢ δύσμορφος, εὐθεῖα ἢ κυρτὴ τὸ ἀνάστημα· ἤρ-κει νὰ ἦτο πλουσία. Ἐγνώριζε δὲ ὅτι ἡ Κ. δὲ Λυκούρ ἐπεθύμει ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς Ἀγγελικῆς, ἥτις, χάρις εἰς τὴν μητρικὴν τῆς κληρονομίαν, ἦτο μία τῶν πλουσιωτέρων νυμφῶν τῆς πρωτεύουσας. Διὰ τὸν κό-μητα δὲ Βαλλεραὶ ἦτον αὐτὴ ἀξιόλογος κερδοσκοπία, ἀλλ' ἐφοβεῖτο μήπως ὁ υἱός του δὲν συγκατε-τίθετο.

Μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἐπισκέψεις παρὰ τῇ Κ. δὲ Λυ-κούρ, παρετήρησεν ὅτι ἡ ὠραία Ἀγγελικὴ εἶχε πα-

ραδύζως επισύρει εἰς ἑαυτὴν τοῦ υἱοῦ του τὸ διάφορον· ὅθεν ἔρριψε πλαγίως πῶς λέξεις τινὰς συμφώνους μὲ τοὺς σκοποὺς του, καὶ, πρὸς μεγάλην του ἐκπληξιν, ὁ Μάξιμος δὲν ἠναντιώθη ποσῶς, εἰς τρόπον ὥστε, μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἔλαβε τέλος ἡ ὑπόθεσις, καὶ ὅταν ἡ Λευκὴ, λαβοῦσα τὴν ἀγγελίαν τοῦ παρὰδόξου τούτου γάμου, ἐτάχυνε τὴν ἐπιστροφὴν της, ἐφθασεν ὅπως παρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν, ἥτις, κατ' αὐτὴν, καθίστα δυστυχὴ τὴν προσφιλεῖ ἀδελφὴν της, διότι ὑπέθετε ὅτι τὸ κινεῖν τὸν Μάξιμον δὲ Βαλλεραι αἰσθημα ἦτο συμφέρον αἰσχρόν.

Ὡς εἴπομεν ἤδη, εἶχε ρίψει τὸ βλέμμα της ἐπὶ τῶν δύο νέων αἵτινες ἦσαν εἰς τὸν βωμόν. Ἡ Ἀγγελικὴ, ἥς τὸ κομψὸν καὶ εὐλύγιστον ἀνάστημα ἐκρύπτετο ἐξ ἡμιτείας ὑπὸ τοῦ μακροῦ καὶ λευκοτάτου πέπλου, ἐδέετο γονυπετίης. Ἐνυπῆρχε δὲ εἰς τὴν θέσιν της ἐκείνην καὶ εἰς τὴν θαυμασίαν τῶν ὤμων της τομήν, εἰδὸς τι σεμνότητος καὶ ἀγνείας, ἀγγελικὴν ἐμφαίνον τελειότητα. Τὰς χεῖρας ἔχουσα ἠνωμένας καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἐδέετο μετὰ θερμότητος καὶ σὲ κατελάμβανεν αἶκτος καὶ στοργὴ πρὸς τὸ ἀτυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα, ὅπερ ἐζήτει παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν.

Ὅταν ὁ ἱερεὺς ἀπηύθυνα πρὸς τοὺς δύο συζύγους τὰς συνήθεις ἐρωτήσεις, ὁ Μάξιμος ἀπήντησε μετὰ φωνῆς ἐπισήμου καὶ σοβαρᾶς, ἡ δὲ Ἀγγελικὴ μὲ φωνὴν στερεὰν καὶ γλυκεῖαν. Περαιτωθείσης δὲ τῆς τελετῆς, ὁ Μάξιμος, λαβὼν τὸν βραχίονα τῆς νεαρᾶς συζύγου του, διήλθε τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ στάσις του ἦτον ἀξιοπρεπής, οἱ δὲ ὠραῖοι καὶ κανονικοὶ χαρακτηρισμοὶ τοῦ δὲν ἐξέφραζον οὔτε χαρὰν οὔτε ἀδιαφορίαν, ἀλλ' ἐφαίνετο συγκεκινημένος καὶ ὡσεὶ σκεπτικός· ἡ δὲ Λευκὴ, ἥτις τὸν ἐθεώρει μετὰ προσοχῆς ἡδυσχεῖς. Ἡ Ἀγγελικὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της μὲ ἀφέλειαν πλήρη χάριτος. Τὸ ἄξιον θαυμασμοῦ πρόσωπόν της, ἦτο νοῆμον καὶ ἐκφραστικόν, οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀπῆλτραπτον ὑπὸ καλλονῆς, καὶ μόνον τοῦ βλέμματός της τὸ ἀπλανὲς ἐδείκνυε τὴν δυστυχίαν της. Ἐμειδία, ἀλλ' εἰς τὸ μειδίσμα της ἐνυπῆρχε τοσαύτη μελαγχολία, ὥστε σοὶ ἤρχοντο δάκρυα.

Ἄμα φθάσαντες παρὰ τῇ Κ. δὲ Λυκούρ, συνήχθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου περιεκύκλωσαν τὴν νεόνυμφον. Ὁ Μάξιμος, ὅστις ἵστατο πλησίον της, τῇ εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ— Σὺ θὰ ὑποδέχεσαι, Ἀγγελικὴ· ἐγὼ δὲ μένω πλησίον σου, δὲν σὲ ἀφίνω, καὶ ἂν μὲ χρειασθῇς τείνε μόνον τὴν χεῖρα· σήμερον καὶ πάντοτε θὰ μ' εὖρης μόνον περὶ σοῦ φροντίζοντα ὡς φίλον, ὡς ἀφωσιωμένον ἀδελφόν. Ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἀπήντησε μὲν εἰς ταῦτα, ἀλλ' ἐσφίγξε τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, καὶ τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ ὅλους καθωράισε μειδίσμα εὐτυχίας. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ πολλοὶ

φίλοι προσήλθον τότε ὅπως συγχαρῶσι, καὶ οἱ λόγοι των ἦσαν γλυκαῖς, αἱ εὐχαί των εἶχον ἐκφρασιν εὐλικρινείας ἀπροσποιήτου. Ἡ Ἀγγελικὴ ἦτον εὐτυχής. Ἐκλινε χαριέντως τὴν κεφαλὴν, καὶ, μὲ τὸ μειδίσμα εἰς τὰ χεῖλη, ἤκουε τοὺς λόγους τῶν πρὸς αὐτὴν ἀποτεινόμενων, ἀναγνωρίζουσα αὐτοὺς ἐκ τῆς φωνῆς. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἀπῆντα εἰς τοὺς φιλόφρονας λόγους ἑνὸς τῶν θείων της, ἡ Λευκὴ ἐπλησίασε καὶ, χωρὶς λέξιν νὰ προφέρῃ, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς ἐξαδέλφης της, ἥτις ἀμέσως ἀνεσκίρτησε, ἀφῆκε φωνὴν χαρᾶς, ἐρ' ὅλου τοῦ προσώπου της ἐπεράνη ζωηρὰ συγκίνησις, καὶ ρίψασα τοὺς δύο της βραχίονας περὶ τὸν τράχηλον τῆς Λευκῆς— Εἴσαι σύ! σύ!... ἀδελφὴ μου! ἀδελφὴ μου!... ἀνέκραξε. Ἐμειναν οὕτως ἐνηγκαλισμένοι, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων χαρᾶς· μετὰ ταῦτα ἡ Ἀγγελικὴ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν σύζυγόν της.

— Μάξιμε, τὴν χεῖρά σου εἰς τὴν χεῖρα τῆς Λευκῆς· εἶναι ἀδελφὴ μου καὶ ἐδική σου τώρα ἀδελφὴ. Ἄ! εἶμαι εὐτυχιστάτη σήμερον!

Ὅλοι ἦσαν συγκεκινημένοι, μόνον ἡ Κ. δὲ Λυκούρ ὕψονε τοὺς ὤμους ἀκούουσα τὰς ὑπερευαισθησίας αὐτῆς τῆς Ἀγγελικῆς, ὅπως χλευαστικῶς τὰς ἀπεκάλει. Ἡ Ματθίλδη, ἡ ἀξία θυγάτηρ της, ἔρριπτε καὶ αὐτὴ βλέμμα σκωπτικὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκείνης. Δυστυχεῖς γυναῖκες, μὴ ἐννοοῦσαι τί ἐσήμαινε ψυχῆς ἡδονὴ καὶ χλευάζουσαι χαρὰς οὐρανίας τὰς ὁποίας δὲν ἔμελλον νὰ αἰσθανθῶσι πώποτε!

— Ἐλα, εἶπε ταπεινοφώνως ἡ Ἀγγελικὴ, ἔλα Λευκὴ, ἀπομάκρυνέ με ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν, ἔχω τόσα νὰ σ' ἐρωτήσω!

— Βέβαια θὰ μὲ τὴν ἀφήσετε μίαν στιγμὴν, ἡρώτησε τὸν Μάξιμον ἡ Λευκὴ.

— Σὰς τὴν ἐμπιστεύομαι, κυρία, ἀπήντησεν ἐκείνος μὲ γλυκὴ μειδίσμα.

Αἱ δύο φίλοι ἀπεμακρύνθησαν, καὶ ἡ Λευκὴ ὡδήγει τὴν ἀξίεραστον τυφλὴν ἣν ἐσφίγγεν εἰς τὴν ἀγκάλην της.

— Εἴμεθα μόναι, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἅμα εἰσέλθον εἰς μικράν τινα αἴθουσαν φέρουσιν εἰς τὸν κήπον. Ἄς καθήσωμεν, κάθησε πλησίον μου, πολὺ πλησίον, διὰ νὰ εἰδεύρω ὅτι εἰς' ἐδῶ καὶ ὅτι δὲν θὰ μ' ἀφήσης πλέον!... ὑπέφερα τόσα εἰς τὴν ἀπωσίαν σου!...

— Πτωχὴ Ἀγγελικὴ!

— Δὲν εἶχα ἀπωλέσει τὸ ἥμισυ τοῦ ἑαυτοῦ μου; φεύγουσα δὲν ἐπῆρες μαζὺ σου ὅλην μου τὴν χαρὰν, ὅλην τὴν εὐτυχίαν μου; οἱ λογισμοὶ μου, αἱ ἐπιθυμίαι μου καὶ ἀόριστός τις μελαγχολία κατέπνιγον τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐγὼ ἐσιώπων, ἐπειδὴ δὲν σὲ εἶχα νὰ μ' ἀκούσῃς καὶ νὰ μὲ παρηγορήσῃς, νὰ θρηνησῇς μετ' ἐμοῦ, ἢ νὰ κατορθώσῃς νὰ συμμερισθῶ τὴν εὐλικρινῆ εὐθυμίαν σου... ἡμην μόνη καὶ ἐκλαία!

ἀλλ' ἰδοὺ ἤλθες, καὶ τώρα λητμονῶ ὅλας τὰς θλίψεις μου.

— Ἀλλὰ σήμερον ἦσο εὐτυχής;

— Εὐτυχής! . . . Ναί, τώρα εἶμαι διότι σ' ἔχω ἐδῶ καὶ δύναμαι νὰ σ' ἐρωτήσω· σὺ θὰ μ' ἐξηγήσης τί συμβαίνει ἐν ἐμοί . . . Εἶμαι ὑπανδρευμένη! . . . ὑπανδρευμένη . . . ἐννοεῖς πόσον παράδοξος εἶναι δι' ἐμὲ ἡ λέξις αὕτη; ἂν ἐγνώριζες ὁποῖαν τρομερὰν ἐντύπωσιν ἐδοκίμασα ὅταν μ' ὠμίλησαν διὰ τὸν γάμον αὐτόν! πόσον φόβον μ' ἐπροξένησε! Ναί, ἐφοβήθην, διότι ποτὲ δὲν εἶχα φαντασθῇ τοιαύτην θέσεως μεταβολήν. Ἡρώτων ἐμαυτὴν διατί καὶ πῶς ὁ Κ. δὲ Βαλλεραὶ συγκατετίθετο νὰ μὲ νυμφευθῇ. Μακρὰν τοῦ νὰ μ' ἀπαντήσωσιν, ἀπ' ἐναντίας μ' εἰδοποίησαν ὅτι δὲν εἶχε κατὰστασιν, καὶ μ' ἔδωσαν νὰ ἐννοήσω ὅτι ἐπεχείρει κερδοσκοπίαν καὶ οὐδὲν ἄλλο· καὶ τότε σκεπτομένη καθ' ἑαυτήν, εἶπα ὅτι τῶντι θὰ εἶχε μεγάλην φιλοδοξίαν καὶ ἀκόρεστον δίψαν πλούτου, ἀφοῦ, εὐγενὴς αὐτὸς καὶ νέος, συγκατένευε νὰ ἐνώσῃ τὴν ψυχὴν του μὲ τὴν ζωὴν ἀτυχοῦς τυφλῆς μὴ δυναμένης καμμίαν ἡδονὴν του νὰ συμπερισθῇ, καὶ ἦτις, κατὰ συνέπειαν, θὰ ἦτο δι' αὐτὸν ἀνωφελὲς καὶ ὀχληρὸν βάρος.

Εἶχα τὴν γενναϊότητα ν' ἀναπολῶ συχνάκις τὰς σκέψεις αὐτάς, αἵτινες, ἂν καὶ δὲν εἶχα τίποτε πλέον νὰ περιμένω εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, μοὶ ἐπροξένουν ζωηράν λύπην! . . . ἀλλὰ σήμερον μετεβλήθησαν.

— Διαιτί;

— Διαιτί; Καλὰ, καλὰ δὲν τὸ εἰξεύρω· ἀλλ' ἄκουσε.

Ὅταν ἤλθεν ἐδῶ, πρὶν ἀκόμη γεῖναι λόγος περὶ γάμου, εἴλκυσα τὴν συμπάθειάν του. Ἀπ' οὗτου ἀνεχώρησες, ἀπ' αὐτὸν ἤκουσα τὴν πρώτην φιλικὴν λέξιν. Ἰδὼν ὅτι κανεὶς δὲν μὲ ἠγάπα, μ' ἐλυπήθη βέβαια, μοὶ ὠμίλει πάντοτε μὲ φωνὴν συμπαθητικὴν καὶ γλυκεῖαν, διότι ἔχει γλυκυτάτην τὴν φωνήν, ἀκολούθως μίαν ἡμέραν ἔμαθα τὸν σκοπὸν του, μᾶς ἀφῆκαν τοὺς δύο μόνους. . . ἐγὼ ἔτρεμα, κ' ἐκεῖνος μ' εἶπε· ὦ! ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τοὺς λόγους του. — «Κυρία, θέλουν νὰ μᾶς ἐνώσουν· ἐγὼ συγκατένευσα καὶ ἔρχομαι νὰ ζητήσω τὴν ἐδικήν σας συγκατάθεσιν. Ὅτι μέλλω νὰ σᾶς εἰπῶ, θὰ δικαιολογήσῃ τὸ βῆμά μου τοῦτο καὶ θὰ σᾶς ἀποδείξῃ ὅτι πιθανὸν μὲν ὁ πατήρ μου νὰ ἐπιθυμῇ τὸν γάμον αὐτὸν ὑπακούων εἰς τὸ συμφέρον, ἀλλ' ὅτι αἱ ἐδικαί μου ἰδέαι ἀπέχουσι πολὺ τοῦ νὰ ᾔῃναι τοιαῦται. Πρῶτινων ἐτῶν εἶχον αἰσθανθῇ ἔρωτα ἀγνὸν διὰ μίαν νέαν, ὡραίαν ὡς ὑμεῖς, καλὴν, ἀξιώραστον καὶ ὡς ὑμεῖς ἀφωσιωμένην· ἐμεῖλα δὲ νὰ τὴν νυμφευθῶ, ὅταν ὁ θάνατος μᾶς ἐχώρισε, καὶ τότε ὤμωσα ὅτι ποτὲ πλέον δὲν ἤθελα νυμφευθῇ, διότι ἡσθάνθην τὸν ἔρωτα ἀπονεκρωθέντα ἐν τῇ καρδίᾳ μου· ἀλλ' ἐνού-

μενος ἤδη μὲ ὤμας, δὲν πιστεύω νὰ φαίνωμαι ἐπιόρκος· ἔχετε τὰ θελήντρά καὶ τὴν καλὴν ψυχὴν της, ἡ τύχη ἐφάνη σκληρὰ δι' ὤμας, καὶ μοὶ φαίνεται ὅτι νυμφευόμενός σας, ἐκπληρῶ κατῆκον ἱερὸν, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου ἀναμφιβόλως εὐρίσκεται ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀπώλεσα, μ' ἐπιδοκιμάζει καὶ μ' εὐλογεῖ· ἡ σκιά της δὲν θὰ ᾔῃναι ζηλότυπος διὰ τὸ αἶσθημα τὸ ὁποῖον μ' ἐμπνέετε, ὅχι· διότι ἡσθάνθην δι' ὤμας ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἀναδέχομαι ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις ὅσας αὕτη ἐπιβάλλει. Ἐσκέρθην ὅτι ἡ τόσον λυπηρὰ μέχρι τοῦδε καὶ ἄχαρις ζωὴ μου θὰ ἔχη εἰς τὸ ἐξῆς ἓνα σκοπόν. Θὰ εἰσθε φίλη μου, ἀδελφὴ μου· ἡ κατὰστασις σας θὰ μ' ἐπιτρέψῃ νὰ σᾶς ἐπιδοκιμάσω πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ τὴν λύπην σας· θὰ ᾔῃναι πλησίον σας προσεκτικὸς καὶ ἀφωσιωμένος ὡς πατήρ ἀγρυπνῶν ἐπὶ τοῦ τέκνου του· ἐγὼ θὰ βλέπω δι' ὤμας, καὶ σεῖς θὰ συμμερίζεσθε τὰ αἰσθήματα μου, καὶ οὕτως ἡ ζωὴ θὰ ᾔῃναι πάντοτε ὡραία δι' ἡμᾶς ἡνωμένους· ἐν συντόμῳ θ' ἀπολαμβάνω εὐτυχίαν ὁποῖαν πλέον δὲν ἠλπίζα, ἐπειδὴ ἐγὼ θὰ ᾔῃναι τὸ ὑποστήριγμά σας, καὶ καθὼς βλέπετε, ἐγὼ πρέπει μᾶλλον νὰ σᾶς εὐγνωμονῶ. » Αὐτὰ μὲ εἶπε, Λευκή.

— Τοὺς λόγους αὐτοὺς ὑπηγόρευε καρδίᾳ εὐγενῆς, Ἀγγελικὴ μου.

— Ψεύματα; εἶπε μὲ χαρὰν ἡ ἀτυχὴς κόρη· αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐσυλλογίσθην, καὶ ἔκτοτε ἀντὶ νὰ αἰσθάνομαι φόβον ὡς πρὶν, ἐδέχθην τὴν ἀφοσίωσίν του . . . ἀφοῦ αὕτη τὸν καθίστα τόσον εὐτυχῇ.

— Εἶχα ἀνάγκην νὰ σ' ἀκούσω, ἀδελφὴ μου, ἐπανέλαβεν ἡ Λευκή, διότι κ' ἐγὼ ἐφοβούμην διὰ τὸ μέλλον σου, τώρα ὁμῶς ἡσύχασα καθὼς σὺ ὁ Κ. δὲ Βαλλεραὶ εἶναι νέος καλὸς, ἀξιώραστος καὶ τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ ἤδη διὰ τὰ πρὸς σὲ εὐγενῆ του αἰσθήματα.

— ὦ! πόσην εὐχαρίστησιν μὲ προξενεῖς . . . ἀλλ' εἰπέ με, Λευκή, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ κλίνασα τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ὦμον τῆς φίλης της, σὺ ἀγαπᾷς τὸν σύζυγόν σου, βέβαια.

— Πολὺ, καθὼς εἰξεύρεις.

— Λοιπὸν, ὅταν ἀκούῃς τὸν κρότον τῶν βηματικῶν του, ὅταν σὲ ὀμιλῇ, ὅταν ἡ χεὶρ του κρατῇ τὴν ἐδικήν σου, δὲν αἰσθάνεσαι τὴν καρδίαν σου νὰ πάλῃ σφοδρά; δὲν τρέμεις; ὅταν δὲ ἀπομακρύνεται, δὲν παγώνει τὴν καρδίαν σου φύχος θανάτου; καὶ ἐν τῇ μονώσει σου δὲν σὲ κυριεύει ἀνέκφραστος λύπη;

— Πτωχὸν παιδίον; εἶπε μετὰ συγκινήσεως ἡ Λευκή, τὰ αἰσθάνεσαι ὅλ' αὐτά!

— Ναί, ὅλα.

— Πτωχὸν παιδίον! ἐπανέλαβε ταπεινοφώνως ἡ Λευκή, ἐνῶ δάκρυα ἐπλήρωσαν τοὺς ὀφθαλμούς της σκεπτομένης ὅτι τοῦτο ἦτον ἔρως, ἔρως ἐμπαυῆς, ἀ-

ποκλειστικός, έρωας τοιοῦτος ὅποιον ὤφειλε νὰ αἰσθανθῇ ἡ εὐαίσθητος ψυχὴ τῆς Ἀγγελικῆς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀτυχοῦς ἀορμάτου, ἥτις εἶχεν ἀναγκασθῇ νὰ κρατῇ κεκλεισμένον ἐν ἑαυτῇ πᾶν στοργῆς αἶσθημα, καὶ ἡ Λευκὴ ἔτρεμε μὴ εὕρισκε πολὺ ψυχρὰν, μίαν ἡμέραν, τὴν φίλιν τοῦ συζύγου της, παραβαλλομένην πρὸς τὴν δικκαὴ αὐτῆς τρυφερότητα.

— Ἀλλ' ἀποκρίσου λοιπὸν, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ, ἐκπλαγεῖσα διὰ τὴν σιωπὴν της.

— Ὀμιλοῦμεν ἄλλοτε δι' αὐτὰ, εἶπεν· ἔλα τὼρα μὴν τύχη καὶ ἀπορήτουν διὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν μας· τὼρα πλέον δὲν θὰ χωρισθῶμεν...

— Μίαν λέξιν ἀκόμη, Λευκὴ μου· θὰ σὲ κάμω μίαν ἐρώτησιν τὴν ὁποίαν εἰς κανένα δὲν ἐτόλμησα ν' ἀπευθύνω, ἀλλὰ σύ... θὰ λυπηθῇς τὴν πτωχὴν σου τυφλὴν, δὲν θὰ τὴν περιγελάσῃς, καθὼς κάμνει συχνὰ ἡ ἀδελφὴ μου Ματθίλδη... Εἰπέ με, εἴν' εὐμορφος ὁ Μάξιμος;

— Ναί! ἀπήντησεν ἡ Λευκὴ μειδιῶσα, πρὸ ἐλίγου, εἰς τὴν ἐκκλησίαν σὰς ἐθαύμαζα καὶ τοὺς δύο.

— Κ' ἐγὼ λοιπὸν εἶμ' εὐμορφος; ἠρώτησεν ἡ Ἀγγελικὴ μὲ ἀπλοϊκὴν χαράν. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐκεῖνος;

— Ἐκεῖνος ἔχει ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς, πλήρεις γλυκύτητος καὶ τρυφερότητος. Αὐτὸ δὲ τὸ βλέμμα του μ' ἐνεθάρρυνε, αὐτὸ μ' εἶπεν ὅτι πλησίον του θὰ ᾔσ' εὐτυχῆς.

— ὦ! καλὴ μου Λευκὴ, πῶς πραγματοποιεῖς τὰ ὄνειρά μου!

Αἱ δύο φίλαι εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη παρήλθεν ὥς ὅλαι αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι.

Ἐπὶ δύο μῆνας ἡ ζωὴ ἦτο γλυκυτάτη διὰ τὴν Ἀγγελικὴν· αὕτη μὲν εἶχεν ἐπιστρέφει εἰς Παρισίους μετὰ τοῦ συζύγου της, ἡ δὲ Λευκὴ, εἰς τὰς παρακλήσεις της ὑποχωρήσασα, κατόκει τὸ μέγαρόν της, περιμένουσα τοῦ συζύγου της τὴν ἐπάνοδον. Ἡ Ἀγγελικὴ πάντοτε πλησίον τοῦ Μαξίμου καὶ τῆς Λευκῆς δὲν ἐδοκίμαζε τὴν πικρίαν ἐκείνην τῆς ἀπομονώσεως, ἥτις τὴν καθίστα ἄλλοτε τόσο δυστυχῇ παρὰ τῇ μητρικῇ. Ἡ πρὸς αὐτὴν διαγωγὴ τοῦ Μαξίμου ἦτον ἀξία θαυμασμοῦ. Ὡς εἶδομεν, ὁ σκοπὸς τοῦ πατρὸς του, ζητήσαντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παραδόξου τούτου γάμου, ἐν ἐναντίον τῶν προσδοκῶν του, καὶ ὁ υἱὸς ἐπεθύμει, ἦτο ν' ἀνοίξῃ λαμπρὸν δι' αὐτὸν στάδιον· ἀλλ' ἐξεπλάγη ἤδη ἔτι πλεόντερον ἰδὼν ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην φιλοδοξίαν ἢ ἐπιθυμίαν, καὶ ἔτι, ἀπ' ἐναντίας, ἀρνηθεῖς πᾶσαν δι' αὐτὸν ἡδονήν, ἐθυσίαζεν εἰς τὴν νέαν τυφλὴν ὅλας αὐτοῦ τὰς στιγμὰς· ὁ Κ. δὲ Βαλλεράλ ἐκίνει πάντα λίθον ὅπως τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν, ὡς τὴν ἀπεικάλει, ἠθικὴν του ἀπονάρκωσιν· παρέστησεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ὑπὸ τὰ λαμπρότερα χρώματα, τὴν ὑψηλὴν θέσιν, ἣν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ

βοηθούμενος ὑπὸ τῆς καταστάσεως τῆς συζύγου του· ἀλλ' εὔρε τὸν Μάξιμον ἀκλόνητον! Ἐφύλαξεν οὗτος τὴν πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν ὑπόσχεσίν του, εἰς μόνην τὴν εὐτυχίαν της καταγινόμενος.

Ὁ πρὸς τὸν σύζυγόν της ἔρωας τῆς Ἀγγελικῆς εἶχε τι θρησκευτικὸν ἐν ἑαυτῷ, ἦτο λατρεία, ἔλκην κατέχουσα τὴν ψυχὴν της. Ὅλοι της οἱ στοχασμοὶ πρὸς τὸν Μάξιμον ἀνεφέροντο, καὶ μόνον δι' αὐτὸν ἦσαν· μίαν μόνον ἀπουσίαν στιγμὴ τῇ ἐπροξένει λύπην ἀνεκφραστον, καὶ ἔβλεπε τότε τὴν ἀγωνίαν της εἰς ὅλας της τὰς κινήσεις καὶ εἰς τὰς χειρονομίας καὶ εἰς τὴν φωνὴν της· ἀλλ' ἅμα τὸν ἠσθάνετο πλησιάζοντα, τὸ πρόσωπόν της ἠκτινοβόλει ὑπὸ ἀφάτου χαρᾶς, μειδίαμα οὐράνιον ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν χειλέων της, — Εἴν' ἐκεῖνος! — ἐψιθύριζε, καὶ τὴν λέξιν αὐτὴν ἐπρόφερεν οὕτως ἐμπαινω, ὥστε ἐνόεῖς ἀμέσως τί εἶχεν ὑποφέρει περιμένουσα. Ὁ Μάξιμος ἐκάθητο πλησίον της, καὶ λαμβάνων τὴν χειρὰ της ἐντὸς τῶν ἐδικῶν του, τῇ διηγεῖτο τὸ αἶτιον τῆς ἀπουσίας του, ἐνῶ δὲ ὠμίλει, τὸν ἤκουεν ἐκείνη ἀπλήστως καὶ χωρὶς σχεδὸν ν' ἀναπνέῃ, ὥσπερ ἐφοβεῖτο μήπως τῇ διαφύγῃ τόνος τις τῆς μελωδίας ἥτις ἐνυπάρχει μόνον εἰς τὴν φίλην φωνήν. Ἀσμονήσασα καὶ τὰς παρελθούσας λύπας της, καὶ τὴν πλήρη φιλαυτίας οἰκογένειάν της, ἐνόμιζεν ὅτι ἔζη πάντοτε διὰ μόνον τὸν Μάξιμον.

Ἦτον αὕτη εὐτυχία γαλήνιος καὶ μεγάλη, καὶ ἤθελε διαρκέσει, ἂν ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἐζήτει ν' ἀπολαύῃ τῶν τέρψεων της ἀπλήστως· μὴ δυναμένη, ὥς πᾶσα ἄλλη γυνή, διὰ τῶν βλεμμάτων ν' ἀπασχολῇ τὸν στοχασμόν της, ἔζη διὰ τῆς ψυχῆς της μόνον, ὥστε αὕτη τῆς εὐτυχίας ἡ ὑπερβολὴ ἠδύνατο νὰ τὴν καταβάλλῃ.

Ἄν καὶ ἡ καρδία της ἦτο πλήρης τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων, τοῦ ἔρωτος δηλαδή καὶ τῆς φιλίας, ἂν καὶ ἔζησε μεταξὺ τῶν βραχιόνων, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ Μαξίμου καὶ τῆς Λευκῆς, ἦλθε στιγμὴ καθ' ἣν ἡ θεία χαρὰ ἥτις ἐνεψύχου τοὺς ὥραίους της χαρακτῆρας, ἐξέλειπε, τὴν διεδέχθη δὲ μελαγχολία σκυθρωπὴ. Ἐνίστε, μεταξὺ τοῦ συζύγου καὶ τῆς φίλης της εὐρισκομένη, παρεδίδοτο εἰς βαθείας σκέψεις, αἱ παρειαί της ὠχρίων καὶ δάκρυα ἐπλήρουν τοὺς ὠραίους φεῦ! τοὺς ἄνευ φωτός! ὀφθαλμοὺς της· ὑπέφερε χωρὶς νὰ ἐννοῇ τὸ αἶτιον. Ἀναμφιβόλως ἐλυπεῖτο διὰ τὴν στέρησιν τοῦ φωτός, καὶ ἤθελε δώσει δέκα ἔτη τῆς ζωῆς της ἵνα ὁ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της πέπλος ἐκλίπῃ, ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην ὥραν· δέκα τῆς ζωῆς της ἔτη ἵνα ἴδῃ μίαν μόνην στιγμὴν τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσφιλοῦς της Μαξίμου. Βεβαίως ἡ ἀτελεύτητος ἐκείνη νύξ τὴν ἐξέριπτεν ἐνίστε εἰς ἀπελπισίαν· ἀλλὰ, μετὰ τὸν γάμον της, τὸ δυστύχημά της αὐτὸ δὲν τῇ ἐφαίνετο μέγα ὡς πρότερον,

διότι έβλεπε τὸν Μάξιμον μὲ τοὺς θορυβικοὺς τῆς καρδίας, καὶ διότι ἡσθάνετο εἰσδύοντας μέχρι αὐτῆς τῆς ψυχῆς τῆς τοῦς τόνους τῆς ἀρμονικῆς καὶ τρυφερᾶς τοῦ φωνῆς. Τὸν εἶχε πάντοτε πλησίον τῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑπερέβαινε πᾶσαν τῆς ἐλπίδα, καὶ διὰ τοῦτο ἦτον ἀδύνατον νὰ παραπονῆται. Ἐχουσα καρδίαν πλήρη αἰωνίου ἀρμονίας αἰσθημάτων, ἡγάπα τὴν μουσικὴν, καὶ ὁ Μάξιμος, ὡς εἰδήμων, ἐψάλλε δι' αὐτὴν τὴν ᾠδήγει εἰς τὸ Μελοδράμα, εἰς τὴν Κωμωδίαν, τῇ ἐξήγει πᾶν ὅ,τι δὲν ἔβλεπε, ἐνόουν δὲ καὶ ἀπελάμβανον ὁμοῦ τῆς πλουσίας ἀρμονίας τῶν μεγάλων μας καλλιτεχνῶν. Τὴν εὐτυχίαν αὐτὴν οὔτε κἂν τὴν εἶχε ποτὲ ἐνδροπολήσει· καὶ ὅμως, δύο μῆνες εἶχον μόλις παρέλθει, καὶ πρᾶδοξος μελαγχολία κατέκλυσε τὴν ψυχὴν τῆς, λύπη ἄγνωστος ἀνεξήγητος τὴν κατέλαβε, καὶ ἠναγκάσθη νὰ πιστεύσῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτὴν εὐτυχία.— Διαιτί;

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ.

1. Αἰκατερίνη Β'.

Αἰκατερίνη ἡ Β'. τῆς Ρωσίας ἐγεννήθη εἰς Στατίνον τὸ 1729 σχοῦσα πατέρα τὸν πρίγκηπα Ἀνχάλτ-Ζέρβοτ· ὀνομαζομένη κατ' ἀρχὰς Σοφία Αὐγουστή, ἠλλαξε τὰ ὀνόματα ταῦτα ὅποτεν ἡ αὐτοκράτειρα Ἐλισάβετ ὑπᾶνδρευσεν αὐτὴν (1745) μετὰ τοῦ ἀνεψιῦ αὐτῆς Καρόλου Πέτρου Οὐλρίκου, τοῦ μετὰ ταῦτα Πέτρου Ἀλεξίουβιτς καὶ διαδόχου τῆς Ἐλισάβετ, καὶ ὀνομάσθη Αἰκατερίνη Ἀλεξίουβιτς. Ἐκτὸς τῶν χαρίτων τοῦ φύλου τῆς, ἡ Αἰκατερίνη εἶχε πνεῦμα σταθερὸν, κλίσειν διὰ τὴν σπουδὴν καὶ τὴν φιλοπονίαν καὶ ἐνταῦθ' ἄπειρον φιλοδοξίαν. Ὁ σύζυγός τῆς ἐβασίλευσεν ἐπὶ τινα καιρὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Πέτρου τοῦ Γ' καὶ ἀπηγχονίσθη ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ εἰς 8 στάσις τις τὸν εἶχε ῥίψει. Ἡ Αἰκατερίνη ἐστέρθη εἰς Μόσχαν τὸ 1762. Ἐκυβέρνησε μόνη, κ' ἐκτὸς ὀλίγων πράξεων δι' αἷς μέμφονται αὐτὴν δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ βασιλεία αὐτῆς ὑπῆρξε μεγάλη. Ἐπ' αὐτῆς συνέβη τὸ 1769 ἡ πρώτη ἐπανάστασις τῶν Ἑλλήνων, ἥς πρωτοῦργοι ὑπῆρξαν οἱ δύο Ὀρλώφ οἱ παραίτιοι γενόμενοι τοσαύτης ῥοῆς αἰμάτων. Ἀποδοκιμάζουσα τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἡτοιμάζετο νὰ στείλῃ κατὰ τῆς Γαλλίας στρατὸν ἐξ 80,000 ἀνδρῶν, ὅτε αἰφνης ἐτελεύτησεν ἐξ ἀποπληξίας τὴν 17 Νοεμβρίου 1796. Εἶχε πᾶσαι τὰς φιλοδοξίας, καὶ ἀφῆκεν ἔργα φιλολογικὰ οὐχὶ ἄνευ τινὸς ἀξίας.

2. Καρλόττα τοῦ Βρουνοβίκου.

Ἡ Καρλόττα τοῦ Βρουνοβίκου Βολφενδούτελ ἐγεννήθη τὸ 1684. Εἰκοσιεπταετῆς ὑπανδρεύθη Ἀλέξιον τὸν Πέτροβιτς υἱὸν τοῦ καάρου Πέτρου τοῦ Μεγάλου. Ὁ σύζυγός αὐτῆς, ὅστις διὰ τῶν ἀγροίκων τρόπων τοῦ καὶ τῆς ἀτάκτου διαγωγῆς τοῦ ἦτο ἄθλιος ἀντιπρόσωπος τῶν ἀρχαίων ἡθῶν, κατέστησεν αὐτὴν δυστυχῆ. Ἀποκτηνωθέντος τοῦτου ἀπὸ τὰς παρεκτροπᾶς τοῦ, ἡ ἀτυχῆς Καρλόττα κακουμένη, περιφρονουμένη, στερουμένη τῶν ἀναγκαίων αὐτῇ καὶ πρὸ πάντων παρηγορίας, ἀπέθανεν ἐκ λύπης τὴν 1 Νοεμβρίου 1715, ἀφείσα υἱὸν βασιλεύσαντα τῆς Ρωσίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Πέτρου τοῦ Β'.

3. Ἡ Κυρία Ἐπινέυ.

Ἡ Κυρία Λουίζα δ' Ἐπινέυ ἐγεννήθη εἰς Valenciennes τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1725. Τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ τὸ πνεῦμα ἦσαν πλήρη χαρίτων· ἦτο φίλη πολλῶν ἐπιστῆμων ἀνδρῶν τοῦ 18. αἰῶνος. Αὐτὴ ἔκτισε διὰ τὸν I. I. Ρουσσώ, ἐν ἀπεκάλει Ἄρκτον αὐτῆς, τὸ Ἑρμητήριον τοῦ Μοντμορενσύ, ὅπερ κατέστη βραδύτερον ἰδιοκτησίᾳ τοῦ Γρετρό. Ὀφείλονται αὐτῇ αἱ Συνδιαλέξεις τῆς Αἰμιλίας, σύγγραμμα ἠθικὸν ἀμειβθὲν (1783) διὰ τοῦ βραβείου τοῦ Μοντυν, καὶ τὰ Ἀπομνημονεύματα καὶ ἡ Ἀλληλογραφία τῆς Κυρίας δ' Ἐπινέυ. Ἀπέθανεν, ὡς λέγεται, τὴν 14 Φεβρουαρίου 1784.

4. Ἰωάννα Γρέυ.

Ἡ Ἰωάννα Γρέυ, δισεγγόνῃ Ἑρρίκου τοῦ Ζ'. ἐγεννήθη τὸ 1537. Ὑπανδρευθεῖσα τὸν δοῦκα τοῦ Γκιλφόρδου, διὰ τῶν μηχανορραφῶν τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ ἀνέβη μόλις δεκαεπταετῆς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας διαδεχθεῖσα Ἐδουάρδον τὸν Γ'. πρὸς βλάβην οὕτω τῆς Μαρίας καὶ τῆς Ἐλισάβετ. Ἄνευ φιλοδοξίας, μετ' ἀποστροφῆς εἶχε δεχθῇ τὴν πολιτικὴν τύττην μεταβολὴν. Ἀκόμη δὲ καλῶς δὲν εἶχε κηρυχθῇ βασίλισσα, ὅποτεν ἡ μερίς τῆς Μαρίας ἐξέβριψεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου.

Ἡ Ἰωάννα ἐννεαήμερον μόνον βασιλεύσασα παρητήθη ἄνευ λύπης τοῦ βασιλικοῦ αὐτῆς τίτλου· ἡ Μαρία ὅμως ἐκλείσεν αὐτὴν ἐν τῷ Πύργῳ τοῦ Λονδίνου, ὅπου, ὡς ὁ πενθερὸς καὶ ὁ σύζυγός τῆς κατεδικάσθη εἰς κεφαλικὴν ποινήν. Ἐφράξε τοὺς ἐρβαλμούς τῆς διὰ τῆς κόμης, καὶ διὰ πᾶσαν χάριν, ἐζήτησε νὰ τῇ ἀποκοπῇ ἡ κεφαλὴ διὰ τοῦ ἰδίου πελέκως τοῦ θανατώσαντος τὸν ἀγαπητὸν αὐτῆς Γκιλφόρδον. — Ἡ δυστυχὴς αὕτη ἡγεμονίς ἐξέπνευσε δεκαεπταετῆς, κατ' ἄλλους μὲν τὴν 8 κατ' ἄλλους δὲ τὴν 12 Φεβρουαρίου 1554.

5. Μαρία Μορέλλη.

Ἡ Μαρία Μαγδαληνὴ Μορέλλη ἐγεννήθη εἰς Πι-